

آزمون شماره ۱		اداره کل آموزش و پرورش استان سیستان و بلوچستان زابل - مدرسه شهید بهشتی - دی ماه ۹۶ با اندکی تغییر سؤالات امتحانی مطالعات اجتماعی پایه هشتم (دوره اول متوسطه)		مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۶
ردیف	نمره	پاسخنامه	پایه	نمره
۱	درست	فصل ۱ صفحه درسنامه: ۳۴	۱	۰/۵
۲	چهار گزینه‌ای	هر شرکت تعاونی حداقل ۷ نفر عضو دارد.	۲	۰/۵
۳	کوتاه پاسخ	کدام مورد زیر تعاون محسوب نمی‌شود؟	۳	۰/۵
۴	چهار گزینه‌ای	الف) صدقه ب) عیادت از بیمار ج) قرض گرفتن د) لبخند زدن	۴	۰/۵
۵	چهار گزینه‌ای	همکاری نکردن در گناه یعنی چه؟ شرح دهید.	۵	۱
۶	چهار گزینه‌ای	دو مورد از اهداف شرکت‌های تعاونی را بنویسید.	۶	۱
۷	چهار گزینه‌ای	فصل ۲ صفحه درسنامه: ۳۵	۷	۰/۵
۸	چهار گزینه‌ای	رئیس جمهور برای مدت سال و با رأی مستقیم انتخاب می‌شود.	۸	۰/۵
۹	چهار گزینه‌ای	تأیید صلاحیت داوطلبان ریاست جمهوری بر عهده است.	۹	۰/۵
۱۰	چهار گزینه‌ای	الف) رهبر ب) شورای نگهبان ج) مجلس شورای اسلامی د) مجلس خبرگان	۱۰	۰/۵
۱۱	چهار گزینه‌ای	دولت بیشتر درآمدهای خود را از چه راهی به دست می‌آورد؟	۱۱	۰/۵
۱۲	کوتاه پاسخ	الف) مالیات ب) صادرات نفت ج) صادرات گندم د) دریافت هزینه‌های آب و برق مصرفی	۱۲	۰/۵
۱۳	کوتاه پاسخ	بودجه چیست؟	۱۳	۱
۱۴	کوتاه پاسخ	چه کسانی شهروند ایرانی محسوب می‌شوند؟	۱۴	۱
۱۵	چهار گزینه‌ای	فصل ۳ صفحه درسنامه: ۳۶	۱۵	۰/۵
۱۶	چهار گزینه‌ای	یکی از مهم‌ترین وظایف حل کردن اختلافات مردم است.	۱۶	۰/۵
۱۷	چهار گزینه‌ای	الف) قوه مجریه ب) شورای نگهبان ج) قوه قضائیه د) قوه مقننه	۱۷	۰/۵
۱۸	چهار گزینه‌ای	آسیب‌های اجتماعی که مشکلات زیادی برای افراد یک جامعه پیش می‌آورد کدام‌اند؟	۱۸	۰/۵
۱۹	کوتاه پاسخ	الف) برخاشگری و نزاع ب) اعتیاد ج) دعوای و غرور د) برخاشگری و اعتیاد	۱۹	۰/۵
۲۰	کوتاه پاسخ	دوست شما بدون اجازه دفتر خاطرات شما را خواند، از دست او خیلی عصبانی هستید، دو راهکار برای کنترل خشم خود بنویسید.	۲۰	۱
۲۱	کوتاه پاسخ	بلوغ را تعریف کنید.	۲۱	۱
۲۲	کوتاه پاسخ	در جمله زیر نوع دعاوی را مشخص کنید.	۲۲	۰/۵
۲۳	کوتاه پاسخ	همسایه‌ای در اثر ساخت و ساز و گودبرداری موجب تخریب قسمتی از ساختمان همسایه دیگر شد. (نوع دعاوی:)	۲۳	۰/۵
۲۴	چهار گزینه‌ای	فصل ۴ صفحه درسنامه: ۳۸	۲۴	۰/۵
۲۵	چهار گزینه‌ای	در یک ارتباط کلامی، زبان یک رسانه است.	۲۵	۰/۵
۲۶	چهار گزینه‌ای	کدام گزینه از عناصر ارتباط نمی‌باشد؟	۲۶	۰/۵
۲۷	چهار گزینه‌ای	الف) فرستنده ب) گیرنده ج) بازخورد د) پیام	۲۷	۰/۵

هشتگ امتحان

چرا همه اطلاعاتی که در اینترنت وجود دارند صحیح نیستند؟

دو مورد از اثرات منفی رسانه‌های ارتباط جمعی را بیان کنید.

فصل ۵ صفحه درسنامه: ۳۹

جملات زیر را در رابطه با جنگ‌های حضرت علی (ع)، کامل کنید.

الف) امام، در جنگ جمل را شکست داد.

ب) در جنگ صفین به مقابله با معاویه رفت و آنها را نامید.

این اقدام پیامبر در واقع اعلام رسمی حکومت اسلامی به رهبری پیامبر در شهر مدینه بود.

الف) ایجاد مسجد ب) پیمان سیاسی ج) تبردهای رسول خدا د) پیمان برادری

امام حسین (ع) از قیام خود علیه یزید چه اهدافی داشتند؟ دو مورد آن را بنویسید.

اولین شهدای اسلام را نام ببرید.

فصل ۶ صفحه درسنامه: ۴۱

به چه دلایلی مردم ایران به هنگام حمله مسلمانان به ایران از دولت ساسانی ناراضی بودند؟ (دو دلیل)

(در پاسخگوی، به عبارت تاراجی بود) مردم توجه شور و با دلایل ضعیف شروع ماساژها را اشتباه بشود.

شیوه حکومت امویان چگونه بود؟ (دو مورد)

حکومت پیرو مذهب شیعه که بغداد را تصرف کرد و خلفای عباسی را تحت نفوذ و سلطه خود گرفت چه نام داشت؟

مؤسس سلسله صفاریان چه کسی بود و یک مورد از اقداماتی را که انجام داد، بنویسید.

مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۵		 هشتگ امتحان		اداره کل آموزش و پرورش استان آذربایجان شرقی مراغه - نمونه دولتی لقمان - دی ماه ۹۷ با اندکی تغییر سؤالات امتحانی مطالعات اجتماعی پایه هشتم (دوره اول متوسطه)		آزمون شماره ۳		ردیف	
نمره									
				الف) درست یا نادرست بودن عبارتهای زیر را مشخص کنید.					
۰/۵	درست ☐ نادرست ☐			همکاری و همدلی در خانواده باعث صمیمیت و محبت می شود.				۱	
۰/۵	درست ☐ نادرست ☐			رئیس قوه قضاییه رهبر است.				۲	
				ب) گزینه درست را با علامت ✓ مشخص کنید.					
۰/۵				یکی از مهم ترین وظایف قوه قضاییه کدام است؟				۳	
				الف) حل کردن اختلافات مردم					
				ج) وکیل گرفتن برای مردم					
۰/۵				برخاستگی نتیجه کنترل نکردن کدام یک از موارد زیر است؟				۴	
				الف) محبت					
				ج) قوانین					
۰/۵				پیامبر (ص) پس از چند سال مأموریت یافت نخست خویشاوندان و سپس همه مردم را آشکارا به اسلام دعوت کند؟				۵	
				الف) ۳۰ سال					
				ج) ۳ سال					
۰/۵				هنگام ظهور اسلام در شبه جزیره عربستان در ایران چه کسی حکومت می کرد؟				۶	
				الف) یزدگرد سوم					
				ج) شاپور اول					
				ج) جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.					
۰/۵				امام علی (ع) در جنگ سپاه معاویه را ظالمین نامید.				۷	
۰/۵				در کوفه به خون خواهی امام حسین (ع) قیام نمود و ایرانیان به او پیوستند.				۸	
۰/۵				یکی دیگر از اقدامات بسیار خوب به منظور انفاق و تعاون در جامعه است.				۹	
۰/۵				اگر گیرنده نیز به فرستنده پیامی بفرستد و او را متوجه کند که معنی پیام را دریافت کرده، به این عمل گویند.				۱۰	
۰/۵				ضربه نهایی بر پیکر ارتش ساسانی در جنگ بود.				۱۱	
۱				وزیرانی که در دوره سامانیان بودند و نام داشتند.				۱۲	
				د) به سؤال های زیر پاسخ دهید.					
۱				نمودار زیر را کامل کنید.				۱۳	
				ویژگی های قاضی وظیفه قاضی قاضی					
۱				واقعه غدیر خم را توضیح دهید.				۱۴	
۱				چهار نمونه از جلوه ها و شکل های مختلف تعاون را بنویسید.				۱۵	
۱				انگیزه و اهداف امام حسین (ع) از واقعه عاشورا چه بود؟				۱۶	
۱				بیشترین و کمترین درآمدهای دولت از چه راه هایی به دست می آید؟				۱۷	

۱۸ تفاوت دعاوی کیفری و حقوقی را بنویسید.

۱۹ بر مبنای چه کسانی بودند؟

۲۰ جدول زیر را در ارتباط با وسایل ارتباط جمعی کامل کنید.

اثرات مثبت	اثرات منفی
(۱)	(۱)
(۲)	(۲)

۲۱ دانش آموزان، وقتی وارد فضای مجازی می شوند چه نکاتی را باید رعایت کنند؟ (دو مورد)

۲۲ شباهت و تفاوت حکومت امویان و عباسیان را بنویسید.

شباهت ها	تفاوت ها
(۱)	(۱)
(۲)	(۲)

۲۳ دو قاعده در هنگام خشم و عصبانیت را ذکر کنید.

۲۴ علت علاقه مندی ایرانیان به دین اسلام را بنویسید. (دو مورد)

۲۵ هیئت دولت از چه کسانی تشکیل می شود؟

۱/۵

آزمون شماره ۴		مطالعات اجتماعی هشتم - دی ماه (ده استاد)		هشتم امتحان		مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۸	
ردیف	نمره						
الف) درست یا نادرست بودن عبارات‌های زیر را مشخص کنید.							
۱	* / ۵	منافع شرکت‌های تعاونی به صورت یکسان بین اعضا توزیع می‌شود.					
۲	* / ۵	مسئولیت توسعه وسایل ارتباطی در کشور بر عهده وزارت ارتباطات و فناوری است.					
۳	* / ۵	امام علی (ع) در جنگ صفین سپاه معاویه را بیعت‌شکنان نامید.					
۴	* / ۵	اعراب مسلمان در زمان خلافت عمر به مرزهای حکومت ساسانی و امپراتوری روم حمله کردند.					
ب) جاهای خالی را با کلمه مناسب پر کنید.							
۵	* / ۵	سازمان‌ها و مؤسسات خیریه برای فعالیت‌های خود از مجوز می‌گیرند.					
۶	* / ۵	وقتی نمایندگان مجلس، وزیری را استیضاح می‌کنند او برای ادامه کار باید دوباره از مجلس بگیرد.					
۷	۱	اصرار علی (ع) بر عمل به و و اجرای عدالت موجب مخالفت ریاست‌طلبان شد.					
۸	۱	دو سلسله ایرانی و نقش مهمی در رونق و شکوفایی فرهنگ و تمدن ایرانی - اسلامی داشتند.					
ج) کلمه‌ها و عبارات‌های مناسب را به هم وصل کنید.							
۹		گروه سنی ۱۲ تا ۱۸ سال	●	خشم و عصبانیت			
۱۰		نتیجه مهار نکردن خشم	●	نوجوانی			
۱۱		احساس طبیعی	●	بلوغ			
۱۲		حل اختلافات مردم	●	نزاع			
				قوه قضائیه			
د) گزینه درست را با علامت ✓ مشخص کنید.							
۱۳	* / ۵	کدام یک از موارد زیر مصداق تعاون نیست؟					
		الف) هدیه دادن		ب) عیادت از بیمار			
		ج) رانندگی کردن		د) امر به معروف			
۱۴	* / ۵	تنظیم لایحه از وظایف کدام نهاد است؟					
		الف) دولت		ب) مجلس			
		ج) رهبر		د) وزیران			
۱۵	* / ۵	مسئولیت اجرای قانون اساسی در کشور به عهده کیست؟					
		الف) مقام رهبری		ب) رئیس‌جمهور			
		ج) رئیس مجلس		د) رئیس قوه قضائیه			
۱۶	* / ۵	نخستین اقدام پیامبر در ثرب چه بود؟					
		الف) تأسیس مسجد		ب) تنظیم پیمان‌نامه سیاسی			
		ج) اعلام برادری میان مسلمانان		د) دعوت فرمانروایان کشورهای مختلف به اسلام			

ها، به سؤال‌های زیر پاسخ دهید.

۱۷	همکاری و یاری رساندن به دیگران به چه معنا است؟	=/۵
۱۸	چگونه یک نوجوان می‌تواند از خود در برابر آسیب‌های اجتماعی مراقبت کند؟	=/۵
۱۹	من به عنوان یک شهروند ایرانی از خدمات دولت که در زمینه‌های مختلف ارائه می‌شود، بهره‌مند هستم. الف) یک مورد از حقوق شهروندی من را بنویسید. ب) یک مورد از مسئولیت‌های شهروندی من را بنویسید.	۱
۲۰	عناصر ارتباط را نام ببرید.	=/۷۵
۲۱	چرا امام علی (ع) در دوران خلفای قبل از خود سکوت کرد؟	=/۵
۲۲	دو تن از مخالفان اسلام در مکه را نام ببرید.	۱
۲۳	سه قاعده در هنگام خشم و عصبانیت که باید به آنها توجه کنیم را بنویسید.	۱/۵
۲۴	دو تفاوت شرکت‌های تعاونی با شرکت‌های دیگر چیست؟	۱
۲۵	اصطلاح مالیات را تعریف کنید.	۱
۲۶	مفهوم رسانه چیست؟	۱
۲۷	سه مورد از اثرات منفی رسانه‌ها را نام ببرید.	=/۷۵
۲۸	ابومسلم چه نقشی در خلافت عباسی داشت و سرانجام او چه شد؟	۱/۵
موفق باشید.		جمع نمره
		۲۰

آزمون شماره ۵		مطالعات اجتماعی هشتم - خرداد ماه (طبقه بندی شده)		مدت زمان: ۷۰ دقیقه تعداد سؤال: ۲۷		 هشتم امتحان	
ردیف	نمره	پاسخ کوتاه	پاسخ کامل	پاسخ کوتاه	پاسخ کامل	نمره	ردیف
۱	۰/۵	جای	فصل ۱ صفحه درسیانه: ۳۴	۱	شرکت های تعاونی حداقل با عضو رسمیت پیدا می کند. (اصفهان - مدرسه شهید آزادی ۲ - دی ۹۶ با الکی تغییر)	۰/۵	۱
۲	۱	کوتاه	برای حقوق و وظایف شهروندی، هر کدام یک مورد بنویسید.	۲		۱	۲
۳	۰/۵	کوتاه	فصل ۵ صفحه درسیانه: ۳۹	۳	امام علی (ع) درباره چه کسی فرمودند: «خداوند دوست ندارد که من «گمراه کنندگان» را باور خود قرار دهم.»؟	۰/۵	۳
۴	۱	کوتاه	فصل ۶ صفحه درسیانه: ۴۱	۴	هر کدام از حکومت های زیر، توسط چه کسی تأسیس شد؟ الف) صفاریان: ب) سامانیان:	۱	۴
۵	۰/۵	درست	فصل ۷ صفحه درسیانه: ۴۳	۵	سلجوقیان در دوران حکومت ملکشاه به اوج قدرت خود رسیدند. ☐ درست ☐ نادرست	۰/۵	۵
۶	۰/۵	جای	عمیدالملک کندی، وزیر بود. (اصفهان - مدرسه شهید آیتا - خرداد ۹۸)	۶		۰/۵	۶
۷	۱	کوتاه	چرا پایه های حکومت خوارزمشاهیان، محکم و استوار نبود؟ (راکو - مدرسه حضرت ولیعصر (عج) - خرداد ۹۸)	۷		۱	۷
۸	۰/۵	جای	فصل ۸ صفحه درسیانه: ۴۵	۸	جنگیزخان برای اداره کشور، مجموعه قوانینی را با عنوان تدوین کرد.	۰/۵	۸
۹	۰/۵	چهار گزینه ای	کدام یک از موارد زیر مربوط به دوره حکومت هلاکوخان می باشد؟ الف) رصدخانه مراغه ب) ربع رشیدی ج) گنبد سلطانیه د) مسجد گوهرشاد	۹		۰/۵	۹
۱۰	۰/۵	کوتاه	شاهرخ کدام شهر را به پایتختی تیموریان انتخاب کرد؟	۱۰		۰/۵	۱۰
۱۱	۰/۵	کوتاه	یک مورد از نتایج هجوم هولناک جنگیز به ایران را بنویسید. (اصفهان - نمونه دولتی شایستگان - خرداد ۹۷ با الکی تغییر)	۱۱		۰/۵	۱۱
۱۲	۰/۵	درست	فصل ۹ صفحه درسیانه: ۴۶	۱۲	مهم ترین کشور صنعتی آسیا چین است. (اصفهان - مدرسه امام محمدباقر - خرداد ۹۷)	۰/۵	۱۲
۱۳	۰/۵	جای	بعضی از جغرافیدانان دو قاره آسیا و اروپا را یک قاره دانسته و آن را نامیده اند. (اصفهان - مدرسه فرهنگیان - خرداد ۹۸ با الکی تغییر)	۱۳		۰/۵	۱۳
۱۴	۱	کوتاه	هر یک از این پدیده ها، روی چه نوع نقشه ای نمایش داده می شوند؟ (اصفهان - مدرسه نورالنگار ۶ - خرداد ۹۸ با الکی تغییر)	۱۴		۱	۱۴
۱۵	۱/۵	کوتاه	دلته ها چگونه تشکیل می شوند؟ (اصفهان - مدرسه ۱۵ خرداد - خرداد ۹۷)	۱۵		۱/۵	۱۵

۱۶	چسبی خالصی	فصل ۱۰ صفحه درسنامه: ۴۸	بیابان	بیابان بزرگ عربستان است که تقریباً ۲/۵ برابر انگلستان وسعت دارد.	۰/۵
۱۷	کوتاه پاسخ		کدام منطقه، کانون جهان اسلام می باشد؟	۰/۵	
۱۸	بلند پاسخ		آب و هوای مدیترانه ای، چه نوع آب و هوایی است؟ (کرج - مدرسه سینا - خرداد ۹۸)	۱	
۱۹	بلند پاسخ		علت اهمیت مسجدالاقصی را برای مسلمانان بنویسید. (اصران - مدرسه صلاقی - خرداد ۹۷)	۱/۵	
۲۰	کوتاه پاسخ	فصل ۱۱ صفحه درسنامه: ۴۹	کدام نواحی اروپا، آب و هوای قاره ای یا بری دارد؟ (اصران - مدرسه مینم - خرداد ۹۷ یا اندک تغییر)	۰/۵	
۲۱	بلند پاسخ		کشورهای اروپایی که از تولیدکنندگان و صادرکنندگان بزرگ فرآورده های گوشتی و لبنی هستند، کدام اند؟	۰/۵	
۲۲	بلند پاسخ		سواحل قاره آفریقا، چه تفاوتی با قاره اروپا دارد؟ نتیجه آن چیست؟ (اصران - مدرسه شاهد محصلین - خرداد ۹۸)	۱	
۲۳	بلند پاسخ		دو مورد از جاذبه های گردشگری قاره آفریقا را بنویسید.	۱	
۲۴	درست نادرست	فصل ۱۲ صفحه درسنامه: ۵۱	رشته کوه های آلپ در کشور نیوزیلند قرار گرفته اند.	۰/۵ درست ☐ نادرست ☐	
۲۵	چهار گزینه ای		برخی کشورهای آمریکای مرکزی که جزیره ای هستند، از راه درآمد خوبی کسب می کنند. الف) صادرات نفت ب) گردشگری ج) تولیدات لبنی د) صید ماهی	۰/۵	
۲۶	کوتاه پاسخ		برای هر یک از موارد زیر در آمریکای شمالی یک نمونه بنویسید. الف) رشته کوه: ب) جلگه و رود: ج) توده قدیمی کم ارتفاع: د) بیابان:	۱	
۲۷	کوتاه پاسخ		زبان رسمی و مهم ترین محصولات کشاورزی استرالیا چیست؟ (اصران - مدرسه مقداد ۲ - خرداد ۹۷ یا اندک تغییر)	۱	
۲۸	جمع نمره	موفق باشید.	جمع نمره	۲۰	
۲۹	موفق باشید.			۳	

۱- درست

۲- گزینه «ج»: «قرض دادن» از جلوه‌های تعاون می‌باشد.

۳- یعنی اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می‌دهد، ما او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

۴- (۱) رفع نیازهای معیشتی و شغلی، (۲) شریک شدن در سود و زیان

۵- چهار - مردم

۶- گزینه «ب»

۷- گزینه «ب»

۸- بودجه به زبان ساده یعنی پیش‌بینی، دخل و خرج یا همان درآمدها و هزینه‌ها

تعریف دیگر: بودجه ستری است که دولت در تئ «درآمدها و هزینه‌های یک کشور را برای یک سال معین می‌کند.

۹- همه کسانی که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را دارند، چه شهری باشند، چه روستایی و عشایر، چه در داخل کشور زندگی کنند و چه در خارج از کشور، شهروند ایران محسوب می‌شوند.

۱۰- گزینه «ج»

۱۱- گزینه «د»

۱۲- (۱) به خدا پناه بردن و ذکر گفتن، (۲) نفس عمیق و شمارش یک تا ده
موازی دیگر: (۳) مؤثرانه و آرام، علت عصیانیت قور را بیان کند، (۴) ترک محیط تاراجت‌کننده، (۵) گفت‌گو و مشورت با بزرگ‌ترها

۱۳- دوره‌ای است که در آن افراد از نظر جسمانی و همچنین ذهنی و اجتماعی دچار تغییراتی می‌شوند.

۱۴- حقوقی

۱۵- درست

۱۶- گزینه «ج»: عناصر ارتباط عبارت است از: فرستنده، گیرنده، پیام

۱۷- چون از سوی منابع و افراد مختلف منتشر می‌شوند.

۱۸- (۱) ائتلاف وقت، (۲) ترویج خشونت‌گرایی

موازی دیگر: (۳) ترویج بی‌بند و باری‌های انقلابی، (۴) مصرف‌گرایی، (۵) کم شدن تماس بهره به بهره، (۶) کم شدن گفت‌وگو بین اعضای خانواده

۱۹- الف) بیعت شکنان ب) ظالمین

۲۰- گزینه «ب»

۲۱- (۱) اصلاح امت جد خود، رسول الله (ص)، (۲) امریه معروف و نهی از منکر
موازی دیگر: (۳) پادشاه گزین سیره رسول الله (ص) و پادشاهان علی بن ابیطالب (ع)

۲۲- یاسر و سمیه

۲۳- (۱) وجود نظام طبقاتی، (۲) بی‌عدالتی‌ها

موازی دیگر: (۳) تبعیض‌های اجتماعی، (۴) مالیت‌های سنگین

۲۴- (۱) به قوم و نسب خود، فخر فروشی می‌کردند، (۲) برخلاف نظر قرآن که برتری انسان را به تقوا و برهبرگاری می‌داند، قوم عرب را برتر و شریف‌تر از سایر اقوام می‌پنداشتند.

آزمون

۱
۹
۲

پایه هشتم، مطالعات اجتماعی

۲۸

موازی دیگر: (۳) اقوام غیر عرب از جمله ایرانیان، هور و فقیر و ثوین قرار می‌گرفتند.
(۴) اقوام غیر عرب از جمله ایرانیان، اجازه ترافقت مقام و منصب‌های مهم، مانند حکومت ولایات یا فرماندهی سپاه را عهده‌دار نبودند. (۵) به شهادت رساندن امام حسن، امام حسین، امام سجاد و امام محمد باقر (علیهم‌السلام) (۶) آزار و اذیت خواران شیعیان

۲۵- آل بویه

۲۶- یعقوب لیث - حکومت طاهریان را برانداخت.

موازی دیگر: به عراق لشکرکشی کرد.

آزمون شماره ۲ نوبت اول دی ماه

۱- درست

۲- درست

۳- وزارت کشور

۴- الف) موقوفات ب) واقف

۵- یاری و کمک کردن به یکدیگر

۶- رئیس جمهور

۷- تنفیذ

۸- الف) تلاش در رابطه با حفاظت از محیط زیست ب) خدماتی
مانند صدور گواهینامه رانندگی ج) پیش‌بینی مخارج و درآمدهای دولت

۹- هجده سال

۱۰- نادرست؛ نوجوانان گروه سنی دوازده تا هجده سال را تشکیل می‌دهند.

۱۱- درست

۱۲- گزینه «ب»

۱۳- (۱) فرار از مشکلات، (۲) نداشتن جرأت و مهارت «نه گفتن»

موازی دیگر: (۳) کنشگری، (۴) فوریت‌های و نشان دادن اینکه دیگر به نیستند.

۱۴- الف) حقوقی ب) دادگاه میزان ضرر و زیان را تعیین می‌کند و فرد باید خسارت را بپردازد.

۱۵- در دعاوی حقوقی دادگاه متخلف را ملزم می‌کند تا حق قانونی افراد را بپردازد.

۱۵- پیام

۱۶- رسانه

۱۷- (۱) پرداخت قبض آب، برق، تلفن و... به وسیله تلفن یا اینترنت از داخل منزل، (۲) ثبت نام حج و زیارت

موازی دیگر: (۳) ثبت نام کشور و گامی از نتایج آن، (۴) صدور گواهینامه‌ها، (۵) رزرو یا خرید بلیط هواپیما، قطار، سینما و... (۶) گامی از میزان فعالیت تعیین شده و پرداخت آن

۱۸- (۱) در بسیاری از این بازی‌ها، برنده شدن یعنی زدن و کشتن و در نتیجه تشویق خشونت‌گرایی و این باعث می‌شود بعدها افراد محیط واقعی را با محیط بازی اشتباه بگیرند، (۲) بازی‌هایی که خشونت و ترس را نشان می‌دهند، اثرات بدی بر روح و روان نوجوان می‌گذارند.

۱۹- درست

۲۰- جمل

۲۱- گزینه «د»

۱۹- برمکیان از خاندان‌های مشهور ایرانی بودند (۱/۵) که در زمان خلافت هارون عهده‌دار وزارت و حکومت ولایات شدند (۱/۵) و نفوذ و قدرت فراوان کسب کردند. (درس ۱۱)

۲۰- اثرات مثبت: ۱) ارتباط سریع با دیگران (۲/۵)، مکاتبه (۱/۷۵) موارد دیگر: ۳) فعالیت‌های علمی، ۴) غرور و غرورش، ۵) بهره‌گیری از خدمات دولت الکتریک، ۶) آموزش، ۷) امنیت و نظارت، ۸) عملیات بانکی، ۹) دسترسی به اخبار اثرات منفی: ۱) وقت زیادی می‌گیرند، ۲) خشونت‌گرایی (۱/۷۵) موارد دیگر: ۳) خروج بی‌بند و باری‌های افلاکی (۴) مصروف‌گرایی (۵) کم شدن تماس پوره به پوره (۶) کم شدن گفت‌وگو بین اعضای خانواده (درس ۸)

۲۱- همه اطلاعاتی که در اینترنت وجود دارند، صحیح نیستند چون از سوی منابع و افراد مختلف منتشر می‌شوند؛ پس درباره‌ی درستی منبع و پایگاه آنها تحقیق و بررسی‌ها را کنید. (۲/۵) عکس‌ها یا فیلم‌های خانوادگی خود را هرگز وارد اینترنت نکنید، اطلاعات شخصی شما ممکن است مورد سرقت و سوءاستفاده قرار بگیرد. آنها را حتی برای دوستانتان هم ارسال نکنید، (۱/۵) موارد دیگر: ۳) بهر عمو پست الکترونیک یا بهر کارت بانکی والدین و نقایب آنها را فاش نکنید بعضی وبگاه‌ها (سایت‌ها) ممکن است از شما بخواهند در قبایل یا بزرگوار، چنین اسرار را برای آنها فاش کنید. (۴) اعتبار به بازی‌های رایانه‌ای یا اینترنت، ممکن است باعث افتلال در زندگی و تفصیل شما شود. فقط ساعت خاصی را به این کار اختصاص دهید. (درس ۸)

۲۲- شباهت‌ها: ۱) هر دو ظالم و ستمگر بودند. (۲/۷۵) امامان شیعه را زندانی و به شهادت رساندند. (۱/۷۵) مورد دیگر: ۳) در کتب‌ها به قتل‌های می‌پرداختند.

تفاوت‌ها: ۱) عباسیان برخلاف امویان از ایرانیان در سمت‌های مهمی چون وزارت و فرماندهی سپاه و حکومت شهرها، استفاده می‌کردند. (۱/۷۵) ۲) قلمروی بنی‌امیه، وسیع‌تر از قلمروی عباسیان بود. (۱/۷۵) (درس ۱۱)

۲۳- ۱) نباید به خودم صدمه بزنم، (۲/۵) نباید به دیگران صدمه بزنم. (۱/۵) (درس ۵)

۲۴- ۱) پیام برابری و برادری دین اسلام (۲/۵)، اخلاق و رفتار پیامبر (ص) و امامان شیعه (ع) (۱/۵)

مورد دیگر: ۳) حضور امام رضا (ع)، حضرت معصومه (س)، شاه‌نواز (ع) و سایر امامزادگان در ایران (درس ۱۱)

۲۵- رئیس‌جمهور (۱/۵) و وزیران (۱/۵) و معاونین رئیس‌جمهور (۱/۵) (درس ۳)

آزمون شماره ۴ ده استاد

۱- درست (۱/۵) (درس ۲)

۲- درست (۱/۵) (درس ۷)

۳- نادرست؛ ظالمین نامید. (۱/۵) (درس ۱۰)

۴- نادرست؛ در زمان ابوبکر حمله کردند. (۱/۵) (درس ۱۱)

۵- وزارت کشور (۱/۵) (درس ۳)

۶- رأی اعتماد (۱/۵) (درس ۴)

۷- قرآن (۱/۵) - سنت پیامبر (۱/۵) (درس ۱۰)

۸- سامانیان (۱/۵) - آل بویه (۱/۵) (درس ۱۲)

۲۲- ۱) بت پرستی، ۲) بی‌بهره بودن از علم و دانش، ۳) تعصبات کورکورانه قبیله‌ای

موارد دیگر: ۴) بیگ و فونریزی، ۵) تعقیر زبان

۲۳- ساده‌زیستی و مقابله با اشرافی‌گری، ۲) تأکید بر عدالت

موارد دیگر: ۳) برگزیدن افراد صالح به حکومت ولایات، ۴) مدارا با مخالفان

۲۴- درست

۲۵- نادرست؛ آرامگاه امیر اسماعیل در بخارا است.

۲۶- عبدالله بن مفضل که به روزه ایرانی مشهور بود.

هر کدام از این اسامی نوشته شود درست است.

۲۷- الف) ۱- طاهریان ۲- سامانیان ب) ۱- صفاریان ۲- علویان ۳- آل بویه

آزمون شماره ۳ نوبت اول دی ماه

۱- درست (۱/۵) (درس ۱)

۲- نادرست؛ رئیس قوه قضائیه توسط رهبر انتخاب می‌شود. (۱/۵) (درس ۶)

۳- گزینه «الف» (۱/۵) (درس ۶)

۴- گزینه «ب» (۱/۵) (درس ۵)

۵- گزینه «ج» (۱/۵) (درس ۹)

۶- گزینه «ب» (۱/۵) (درس ۱۱)

۷- صفین (۱/۵) (درس ۱۰)

۸- مختار ثقفی (۱/۵) (درس ۱۱)

۹- وقف (۱/۵) (درس ۲)

۱۰- باز خورد (۱/۵) (درس ۷)

۱۱- نپاوند (۱/۵) (درس ۱۱)

۱۲- بلعمی (۱/۵) - جیهانی (۱/۵) (درس ۱۲)

۱۳- ویژگی‌های قاضی: فردی عادل (۱/۷۵) و آشنا به قوانین (۱/۷۵) - وظیفه قاضی: مدارک خواهان (شاکی) و خواننده را مطالعه می‌کند (۱/۷۵) و از آنها می‌خواهد تا دلایل خود را بیان کنند. (۱/۷۵) (درس ۶)

۱۴- در هنگام بازگشت پیامبر گرامی اسلام (ص) از آخرین سفر حج، (۱/۵) در محلی به نام غدیرخم دستور به توقف همه زائران خانه خدا دادند و بعد از خواندن خطبه‌ای، امام علی (ع) را به جانشینی خود، اعلام کردند. (۱/۵) (درس ۹)

۱۵- اظهار دوستی و محبت (۱/۷۵)، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر (۱/۷۵)، هدیه دادن (۱/۷۵)، کوشش برای ایجاد صلح و آشتی میان انسان‌ها (۱/۷۵) موارد دیگر: عبارت از بیفرا، قرض دادن، رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آنها در گرفتاری‌ها، مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا، امر به معروف و نهی از منکر (درس ۱)

۱۶- اصلاح امت جد ایشان، رسول الله (ص) امر به معروف و نهی از منکر (۱/۷۵)، پیاده کردن سیره رسول الله (ص) (۱/۷۵) و پدرشان علی بن ابیطالب (ع) (۱/۷۵) (درس ۱۰)

۱۷- بیشترین: صادرات نفت (۱/۵)، کمترین: سایر درآمدها (۱/۵) (درس ۴)

۱۸- در دعاوی کیفری، برای متخلف مجازات تعیین می‌شود؛ ولی در دعاوی حقوقی، باید حقوق ازین رفته افراد برگردانده و جبران شود. (۱/۵) (درس ۶)

۹- نوجوانی (۰/۵) (درس ۵)

۱۰- نزاع (۰/۵) (درس ۵)

۱۱- خشم و عصبانیت (۰/۵) (درس ۵)

۱۲- قوه قضائیه (۰/۵) (درس ۶)

۱۳- گزینه «ج» (۰/۵) (درس ۱)

۱۴- گزینه «الف» (۰/۵) (درس ۴)

۱۵- گزینه «ب» (۰/۵) (درس ۳)

۱۶- گزینه «الف» (۰/۵) (درس ۹)

۱۷- تعاون (۰/۵) (درس ۱)

۱۸- باید از اعمال و رفتاری که به سلامت بدنی و روانی او لطمه وارد می‌زند پرهیز کند. (۰/۵) (درس ۵)

۱۹- الف، برخورداری از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف (۰/۵)

ب) احترام گذاشتن به قوانین و مقررات (۰/۵) (درس ۴)

۲۰- فرستنده (۰/۲۵)، گیرنده (۰/۲۵)، پیام (۰/۲۵) (درس ۷)

۲۱- برای حفظ اسلام (۰/۵) (درس ۱۰)

۲۲- ابولهب (۰/۵) - ابوجهل (۰/۵)

مورد دیگر: ابوسفیان (درس ۹)

۲۳- ۱) نباید به خودم صدمه بزنم. (۰/۵) ۲) نباید به دیگران صدمه بزنم. (۰/۵)

۳) نباید به وسایل یا اموال خودم و دیگران صدمه بزنم. (۰/۵) (درس ۵)

۲۴- در شرکت‌های تعاونی هر کس با هر مقدار سرمایه (سهیم) عضو شود یک حق رأی دارد (۰/۵) در حالی که در شرکت‌های غیر تعاونی هر کس سرمایه و

سهیمش بیشتر است قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارد. (۰/۵) (درس ۲)

۲۵- مالیات پولی است که بر طبق قانون افراد و مؤسسات به دولت می‌پردازند (۰/۵) تا در جهت اداره امور کشور مورد استفاده قرار نگیرد. (۰/۵)

(درس ۴)

۲۶- رسانه هر وسیله‌ای (۰/۲۵) است که پیامی را (۰/۲۵) از فرستنده (۰/۲۵)

به گیرنده (۰/۲۵) منتقل کند. (درس ۷)

۲۷- ائتلاف وقت زیاد (۰/۲۵) - ترویج خشونت‌گرایی (۰/۲۵)، ترویج

مصرف‌گرایی (۰/۲۵) (درس ۸)

۲۸- او با قیام خود در خراسان و شکست امویان (۰/۵) توانست سفاح از خاندان عباسی را به خلافت برساند (۰/۵) اما سرانجام به فرمان منصور

عباسی، ناجوانمردانه به قتل رسید. (۰/۵) (درس ۱۰)

آزمون شماره ۵ نوبت دوم خردادماه

۱- هفت

۲- حقوق؛ از خدمات دولت در زمینه‌های مختلف بهره‌مند شوند.

مورد دیگر: حق آزادی بیان، اظهار نظر و انتقاد دارند.

وظایف: به قوانین و مقررات کشور احترام بگذارند و آنها را رعایت کنند. مورد دیگر: با دولت مشارکت و همکاری صمیمانه داشته باشند، فعالیت‌های خود را بپردازند و در هنگام جنگ از کشور دفاع کنند.

۳- معاویه

۴- الف، یعقوب لیث صفاری ب) امیراسماعیل سامانی

۵- درست

۶- طغرل

۷- اولاً خلیفه آنها را به رسمیت نمی‌شناخت، ثانیاً بر حکومت‌های محلی تسلط نداشتند.

۸- یاسا

۹- گزینه «الف»

۱۰- ربع رشیدی زمان غازان خان، گنبد سلطانیه زمان اولجایتو و مسجد گوهرشاد زمان شاهرخ تیموری ساخته شد.

۱۱- هرات

۱۱- بسیاری از ایرانیان جان باختند، تعداد زیادی به اسارت درآمدند یا آواره شدند.

مورد دیگر: ترس و وحشت سراسر ایران را فرا گرفت و مردم چهار سرفروزی شدند. میل به گوشه‌گیری و انزوا و دوری از اجتماع در جامعه رواج یافت، شهرها و آبادی‌های زیادی ویران شدند، آسیب فراوانی به مزارع و زمین‌های کشاورزی وارد آمد. مساجد، مدارس و کتابخانه‌ها قراب شدند و کتاب‌ها سوخته شدند.

۱۲- نادرست؛ مهم‌ترین کشور صنعتی آسیا ژاپن است.

۱۳- اوراسیا

۱۴- الف، طبیعی ب) سیاسی

۱۵- از انباشته شدن آبرفت‌ها در مصب رودها، سرزمین‌های مثلثی شکلی (Δ) به نام دلتا به وجود می‌آید.

۱۶- ربع‌الخالی

۱۷- جنوب غربی آسیا

۱۸- تابستان‌ها گرم و خشک و زمستان‌ها معتدل و مرطوب است.

۱۹- بعد از مسجدالحرام در مکه و مسجد النبی (ص) در مدینه، سومین مسجد مقدس مسلمانان و اولین قبله‌گاه مسلمانان بوده است.

۲۰- مرکز و شرق اروپا

۲۱- هلند و دانمارک

۲۲- سواحل قاره آفریقا صاف و بدون بریدگی (خلیج) هستند به همین دلیل برای ساختن بندر و کشتیرانی جای مناسبی نیستند.

۲۳- سواحل شمال آفریقا در کنار دریای مدیترانه، پارک‌های ملی (وحش) و آثار باستانی کشورهای قدیمی

۲۴- نادرست؛ رشته کوه آلپ جنوبی در این کشور قرار گرفته است.

۲۵- گزینه «ب»

۲۶- الف) راکی (روشور) ب) می‌سی‌سی‌پی ج) آپالاش د) نوادا

۲۷- انگلیسی - گندم، انگور، مرکبات

آزمون شماره ۶ نوبت دوم خردادماه

۱- گزینه «ب»

۲- تنظیم لایحه بودجه در دولت و تصویب آن در مجلس شورای اسلامی صورت می‌گیرد.

۳- اجرای قانون اساسی، ریاست قوه مجریه و هدایت و ایجاد هماهنگی بین وزیران

مورد دیگر: اعضای قراردادی که بین ایران و سایر کشورها بسته می‌شود. اجرای قوانین و مصوبات مجلس، اعضای استوارخانه سفیران کشورها و پذیرش استوارخانه سفیران سایر کشورها، اعضای تشاه‌های دولتی.

۳- مصرف‌گرایی

- ۴- علاوه بر امام حسن (ع) و امام حسین (ع)، امام سجاد (ع) و امام باقر (ع)
- ۵- طغرل
- ۶- سلطان
- ۷- در حکومت سلجوقی، ریاست معنوی و دینی بر عهده خلیفه و ریاست سیاسی و نظامی بر عهده سلطان قرار داشت.
- ۸- نادرست؛ گنبد سلطانیه توسط سلطان محمد خدابنده (الجایتو) ساخته شد.
- ۹- گزینه «ج»
- ۱۰- بنای ربع رشیدی و تألیف کتاب جامع التواریخ
- ۱۱- آسیا
- ۱۲- اورست
- ۱۳- آناتولی - ایران - تبت - مغولستان
- ۱۴- کره جنوبی، تایوان، هنگ کنگ (بخشی از چین امروزی)، سنگاپور - به دلیل اینکه صادرات را هدف خود قرار دادند و از این راه درآمدهای بسیار زیادی به دست آوردند.
- ۱۵- اورشلیم
- ۱۶- تنگه هرمز - تنگه باب المندب - تنگه بفر - تنگه داردانل
- ۱۷- عراق و افغانستان - به دلیل جنگ و اشغال نظامی توسط آمریکا و نبودن امنیت از نظر اقتصادی وضعیت مناسبی ندارند.
- ۱۸- زیرا (۱) کانون اتصال قاره های آسیا، آفریقا و اروپاست. (۲) وجود آبراهه های مهم در این منطقه، (۳) انبار مهم انرژی جهان است. (۴) کانون جهان اسلام محسوب می شود.
- ۱۹- نیل
- ۲۰- گزینه «الف»
- ۲۱- الف، سرد و قطبی ب، معتدل اقیانوسی ج، مدیترانه ای د، قاره ای یا بزی
- ۲۲- بخش های وسیعی از بیابان بزرگ آفریقا و جنگل های انبوه استوایی
- ۲۳- درست
- ۲۴- انگلیسی
- ۲۵- در جلگه های حاصلخیز، بنادر و شهرهای ساحلی
- ۲۶- فرزندان و نوادگان بردگان آفریقایی هستند که در دوران استعمار برای کار در مزارع کشاورزی و معادن به این قاره آورده شدند.

آزمون شماره ۷ نوبت دوم خرداد ماه

- ۱- موقوفات
- ۲- نادرست؛ مراسم تنفیذ قبل از تحلیف انجام می شود.
- ۳- رهبر - پنج سال
- ۴- مکانیه، ارتباط سریع با دیگران
- موارد دیگر: فعالیت های علمی، قرض و قروض، بهره گیری از قبایع دولت اکترونیک، آموزش، امنیت و نظارت، فعالیت بانکی، دسترسی به اخبار
- ۵- مساجد
- ۶- گزینه «الف»
- ۷- نزد مردم محبوبیت و مقبولیت حکومت های صفاریان، سامانیان و آل بویه را نداشتند.
- ۸- سربداران

۹- الف، سبزوار ب، ماوراءالنهر

۱۰- گزینه «ب»

۱۱- تنگه برینگ - کانال سوئز

۱۲- چین - تایلند

۱۳- (۱) فلات های بلند و کوه های مرتفع، (۲) سرزمین های پست

(۳) مجمع الجزایر آتشفشانی

۱۴- سواحل خلیج فارس، دریای عمان، اقیانوس هند، و دریای سرخ

۱۵- از نظر استخراج نفت، بازرگانی و تجارت و از نظر نظامی اهمیت دارند. خارک، گمش، قشم، لارک، لاوان، تنب بزرگ، تنب کوچک، ابوموسی و... از جمله جزایر خلیج فارس هستند.

۱۶-

$$6 \times 100000 = 600000 \text{ cm}$$

$$\frac{\text{فاصله روی نقشه}}{\text{فاصله روی زمین}} = \frac{3 \text{ cm}}{600,000 \text{ cm}} \Rightarrow \frac{1}{200,000}$$

۱۷- بالکان

۱۸- آفریقا

۱۹- شرایط سخت محیطی (جنگل های انبوه، بیابان های وسیع و آب و هوای گرم)، شیوع بیماری ها، بی سوادی و آگاهی کم مردم، جنگ های داخلی و حکومت های وابسته و استبدادی

۲۰- جنوب اروپا - در این منطقه چین خوردگی ها و رشته کوه های بلند دیده می شود، قله کوه ها نوک تیز و دامنه کوه ها اغلب دارای شیب تند و دره های تنگ می باشد. به این منطقه که در آن آتشفشان ها و زمین لرزه هایی نیز رخ می دهد، اروپای جوان می گویند.

۲۱- آمریکای شمالی: فرهنگ - انگلوساکسون، جلگه - می سی سی پی
آمریکای جنوبی: مذهب - کاتولیک، جلگه - برزیل (آمازون یا پارانا هم درست است).

۲۲- قاره استرالیا دارای منابع و معادن فراوان است، همچنین مهاجران اروپایی با بردن سرمایه و فناوری های خود به این قاره موجب پیشرفت های اقتصادی شدند.

آزمون شماره ۸ نوبت دوم خرداد ماه

- ۱- مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی، مدیر و مدبر
- ۲- الف، تعاون ب، مالیات ج، عثمان د، برمکیان
- ۳- درست
- ۴- نادرست؛ سلجوقیان زبان فارسی را در آسیای صغیر رواج دادند.
- ۵- سلجوقیان
- ۶- اصفهان
- ۷- کسانی که خود را تسلیم سپاه مغول می کردند، از قتل و غارت در امان بودند. اما آنان که مقاومت می کردند، باید قتل عام می شدند.
- ۸- او راه پدر را در جنگ و خونریزی ادامه نداد، زیرا تحت تأثیر فرهنگ و تمدن ایران قرار داشت.
- ۹- اوزاسیا
- ۱۰- جاوه
- ۱۱- چین، هند، پاکستان، تایلند
- موارد دیگر: اندونزی، فیلیپین، بنگلادش و ویتنام

آزمون

۷
۹
۸

فصل ۱: تعاون

درس ۱: تعاون (۱)

(تقریبی)

تعاون: به زبان ساده یعنی همکاری و یاری رساندن به یکدیگر

از آنجایی که انسان هم موجودی اجتماعی و هم مسئول، آفریده شده است؛ هیچ کس نمی تواند اعمال و رفتار و زندگی خود را از اجتماع جدا کند و نسبت به دیگران بی تفاوت باشد.

دستورات اسلام در مورد رابطه فرد با اجتماع

خداوند درباره همکاری می فرماید: در کارهای نیک و پرهیزکاری، یکدیگر را یاری کنید؛ و در گناه و ستمکاری همکاری نکنید.

امام علی (ع) در مورد همکاری می فرماید: «از پیامبر اکرم (ص) شنیدم که فرمود کسی که یک مشکل از مؤمنی رفع کند، مانند کسی است که تمام عمرش را به عبادت سیری کرده است.

همکاری نکردن در گناه یعنی اگر کسی کار ناپسند یا گناهی انجام می دهد او را تشویق نکنیم یا طوری رفتار نکنیم که انگار با او موافق هستیم.

تعاون

یکی از کارهایی که خداوند به آن امر فرموده «تعاون» است.

● جلوه های تعاون

اظهار دوستی و محبت، همدلی و خوشحال کردن یکدیگر، هدیه دادن، کوشش برای ایجاد صلح و اشتی میان انسان ها، عبادت از بیمار، قرض دادن، رفع مشکلات مردم و یاری رساندن به آنها در گرفتاری ها، مشارکت کردن برای رفع نیازهای مالی فقرا، امر به معروف و نهی از منکر و ...

● سطوح مختلف تعاون

۱- همکاری و همدلی در خانواده: باعث صمیمیت و محبت بیشتر بین اعضای خانواده می شود.

نتیجه تقسیم وظایف و مسئولیت ها در خانواده:

الف) هر عضو احساس می کند که مفید است.

ب) همه کارهای خانه به دوش یک نفر قرار نمی گیرد.

۲- تعاون در مدرسه: ۱- همکاری در نظافت کلاس و مدرسه

۲- کمک به همکلاسی هایی که در درس ضعیف هستند.

۳- همکاری در مراسم صبحگاهی

۳- تعاون در محله: عبادت از همسایه بیمار، کمک و خوشامدگویی به همسایه جدیدی که به محله نقل مکان نموده، همکاری در نظافت و پاکیزگی

محله و مراقبت از اموال عمومی، همکاری در جشن ها یا مراسم مختلف

مکان هایی که محله می تواند به همبستگی و همکاری بیشتر بین افراد آن محله کمک کند: مساجد، سرای محله، پایگاه های بسیج و ...

عواملی که مانع از همکاری و تعاون می شود: ۱- غرور و تکبر، ۲- تنبل و بی حال بودن، ۳- نداشتن وقت، ۴- عدم آگاهی از موضوع و ...

۸- معتدل و مرطوب (۰/۵) - گرم و خشک (۰/۵) (درس ۲۱)

۹- تخریب معبد سومنات (۰/۲۵) (درس ۱۳)

۱۰- عمیدالملک کندری (۰/۲۵) (درس ۱۳)

۱۱- خواجه نظام الملک توسی (۰/۲۵) (درس ۱۴)

۱۲- مدرس نظامیه (۰/۲۵) (درس ۱۴)

۱۳- گزینۀ «الف» (۰/۵) (درس ۹)

۱۴- گزینۀ «د» (۰/۵) (درس ۱۷)

۱۵- گزینۀ «الف»: آمریکای شمالی، گزینۀ «ب»: اروپا، گزینۀ «ج»: آفریقا

۱۵- گزینۀ «ج» (۰/۵) (درس ۲۱)

۱۶- گزینۀ «د» (۰/۵) (درس ۲۳)

۱۷- زیرا مصرف گرایی را در جامعه تشویق می کنند. (۰/۵) (درس ۸)

۱۸- دین واحدی نداشتند. عده ای هنوز به آیین گذشتگان خود معتقد بودند (۰/۲۵)، عده ای پیرو آیین بودا و مسیحیت بودند. (۰/۲۵) (درس ۱۶)

۱۹- هلاکو خان مغول (۰/۵) (درس ۱۵)

۲۰- قرسایش طولانی مدت (۰/۵) (درس ۲۱)

۲۱- برعکس سواحل اروپا، سواحل آفریقا صاف و بدون بریدگی است. (۰/۵) (درس ۲۲)

۲۲- تا قبل از حفر این کانال کشتی ها برای عبور از اقیانوس اطلس به اقیانوس آرام مجبور بودند آمریکای جنوبی را دور بزنند. (۰/۵) (درس ۲۳)

۲۳- گرم و مرطوب (۰/۵) (درس ۲۳)

۲۴- زیرا مسجدالاقصی که در بیت المقدس قرار دارد پس از مسجدالحرام و مسجدالنبی سومین مسجد مهم اسلام است (۰/۵) و در آغاز ظهور اسلام قبلۀ اول مسلمین بوده است. (۰/۵) (درس ۱۹)

۲۵- بیابان بزرگ عربستان - دشت کویر - دشت لوت (دومورد، هرمورد) (۰/۵) (درس ۱۹)

۲۶- آنها در واقع فرزندان و نوادگان بردگان آفریقایی اند. (۰/۵) (درس ۲۳)

۲۷- دعاوی کیفری مانند غصب عنوان (۰/۵) - دعاوی حقوقی مانند زمانی که کسی ناخواسته باعث تخریب بخشی از منزل شخصی دیگر می شود. (۰/۵) (درس ۶)

۲۸- جان باختن بسیاری از ایرانیان (۰/۲۵) - ویرانی شهرها و آبادی ها (۰/۲۵) آسیب وارد شدن به مزارع کشاورزی و قنات ها (۰/۲۵) - تخریب مساجد، مدارس و کتابخانه ها (۰/۲۵) (درس ۱۵)

۲۹- اگر چه خواستگاه دین اسلام عربستان است (۰/۵) اما به تدریج همه کشورهای آسیای غربی را دربر گرفته و سپس به آسیای مرکزی و شرق و جنوب شرقی آسیا راه یافته است. (۰/۵) (درس ۹)

۳۰- کرۀ جنوبی (۰/۲۵)، تایوان (۰/۲۵)، هنگ کنگ (۰/۲۵)، سنگاپور (۰/۲۵) (درس ۱۸)

۳۱- در غرب آمریکا کوه های مرتفع قرار گرفته اند؛ مانند کوه های آند (۰/۵) و در شرق آمریکا کوه های کم ارتفاع قرار دارند؛ مانند تودۀ قدیمی آپالاش (۰/۵) (درس ۲۳)

۳۲- نواحی اطراف خط استوا که آب و هوای گرم و مرطوب دارد (۰/۵) و در آن باران فراوان می بارد را اصطلاحاً آفریقای مرطوب یا سبز می نامند. (۰/۵) (درس ۲۲)

درس

۱

انفاق

انفاق: افراد از طریق بخشش مال (ثروت و دارایی)، علم، استعداد (یا توانایی) و وقت خود به کسانی که نیازمند هستند، کمک و یاری می‌رسانند. به این بخشش انفاق می‌گویند.

موقوفات: اموال و دارایی‌هایی است که وقف می‌شوند.

انفاق

انفاق در سطح جامعه توسط افراد نیکوکار گاهی به صورت فردی و گاهی گروهی صورت می‌گیرد.

گاهی افراد در قالب سازمان‌های مردم‌نهاد و مؤسسات خیریه به یاری نیازمندان یا حل برخی از مشکلات جامعه می‌پردازند.

برخی از سازمان‌ها و مؤسسات خیریه: انجمن‌های حمایت از بیماران خاص، انجمن‌های نگهداری از معلولین و سالمندان، درمانگاه‌های خیریه، مؤسسات نگهداری و حمایت از یتام، خیرین مدرسه‌ساز و کتابخانه‌ساز

مهمه سازمان‌ها و مؤسسات باید برای فعالیت‌های خود از وزارت کشور، مجوز بگیرند.

خیرین مدرسه‌ساز در ساختن، تعمیر و نوسازی و تجهیز مدارس فعالیت می‌کنند.

وقف

نوعی از انفاق و تعاون در جامعه وقف است.

انواع وقف:

۱- ساختن بناهایی با هدف استفاده مردم.

مدرسه علمیه، پل، کاروانسرا، آب‌انبار و حمام عمومی

۲- کمک‌های مالی به نیازمندان از طریق کسب درآمد از فعالیت در مکان‌هایی مثل زمین کشاورزی یا کارگاه‌های تولیدی

شرط استفاده از موقوفات

کسی حق تصرف در آنها را ندارد؛ یعنی تا ابد باید به همان صورت که واقف (کسی که وقف کرده) معین نموده است، استفاده شود.

شرکت‌های تعاونی

چگونگی تشکیل: هرگاه گروهی از مردم برای رفع نیازهای معیشتی و شغلی خود دور هم جمع شوند و بر طبق قانون تعاونی‌ها، در فعالیتی سرمایه‌گذاری و همکاری کنند و در سود و زیان آن شریک شوند، در واقع یک شرکت تعاونی تأسیس کرده‌اند.

قوانین: ۱- حداقل با ۷ عضو تشکیل می‌شود. ۲- انتخاب هیئت مدیره توسط اعضا و از بین خودشان می‌باشد. ۳- همه اعضا حق رأی دارند.

تفاوت شرکت تعاونی با شرکت‌های غیر تعاونی	شرکت تعاونی	شرکت غیر تعاونی
همه افراد با هم برابر هستند، یعنی هر کس با هر مقدار سرمایه (سهام) عضو شود، یک حق رأی دارد.	هر کس سرمایه و سهمش بیشتر است، قدرت بیشتری در تصمیم‌گیری‌ها دارد.	

هدف شرکت‌های تعاونی: حل مشکلات اقتصادی، ایجاد رفاه و زندگی بهتر برای اعضای آن

منافعی: منافعی که از همکاری و فعالیت گروهی حاصل می‌شود به طور یکسان بین اعضا توزیع می‌شود.

فصل ۲: نقش دولت در اداره کشور

درس ۳: ساختار و تشکیلات دولت

حکومت ایران

۱- نوع حکومت جمهوری اسلامی است.

۲- به وسیله سه قوه مقننه، قضائیه و مجریه اداره می‌شود.

۳- قوای سه‌گانه زیر نظر مقام رهبری قرار دارند.

قوة مجریه

قوة مجریه همان دولت و سازمان‌های وابسته به دولت است و ریاست این قوه بر عهده رئیس جمهور است.

وظایف رئیس جمهور

۱- اجرای قانون اساسی، ۲- اجرای قوانین مصوب مجلس

بِعِزَّتِ مقام رهبری، رئیس جمهور عالی‌ترین مقام رسمی کشور است.

انتخاب رئیس جمهور

- برای چهار سال و با رأی مستقیم مردم انتخاب می‌شود.

- انتخاب مجدد تنها برای یک دوره چهار ساله دیگر به صورت متوالی، مانعی ندارد.

۱- ثبت نام و اعلام داوطلب شدن

۲- تأیید صلاحیت توسط شورای نگهبان

۳- تبلیغات و اعلام برنامه‌های خود
[صدا و سیما
روزنامه‌ها و مجلات
اینترنت]

مراحل از طریق سخنرانی در مساجد و اجتماعات مردم

۴- رأی‌گیری و کسب اکثریت آرا؛ همه افراد بالای ۱۸ سال که ایرانی و تبعه جمهوری اسلامی ایران هستند، حتی افرادی که در خارج از کشور زندگی می‌کنند.

حداقل سن رأی‌دهندگان، ۱۸ سال تعیین شده است.

شروع به کار رئیس جمهور

تنفیذ: پس از آنکه رئیس جمهور با حداکثر رأی مردم انتخاب شد، برای شروع به کار، حکم وی توسط رهبر امضا و در اصطلاح تنفیذ می‌شود.

معنی لغت: سوگند

زمان انجام: پس از تنفیذ حکم رئیس جمهور توسط رهبر

مکان: مجلس شورای اسلامی

چگونگی مراسم: رئیس جمهور در حضور نمایندگان مجلس، شورای نگهبان و رئیس قوه قضائیه در پیشگاه قرآن کریم سوگند یاد می‌کند که وظایف خود را به درستی انجام دهد.

تحلیف

تشکیل دولت (کابینه): هیئت دولت از: ۱- رئیس جمهور، ۲- معاونان،

۳- وزیران تشکیل می‌شود.

مراحل انتخاب و شروع به کار وزیران: ۱- وزیران از سوی رئیس جمهور به مجلس شورای اسلامی معرفی می‌شوند. ۲- وزیران پیشنهادی برنامه‌های خود را در برابر نمایندگان مجلس بیان می‌کنند. ۳- نمایندگان در موافقت یا مخالفت وزیر پیشنهادی صحبت می‌کنند و صلاحیت او را بررسی می‌کنند. ۴- درباره هر وزیر رأی‌گیری می‌شود و اگر کسی حداکثر رأی را به دست آورد، به عنوان وزیر کار خود را شروع می‌کند.

به دلیل سروکار داشتن دولت با امور مختلف، این امور به بخش‌هایی تقسیم شده که هر بخش به عهده یک وزیر است. در واقع هر وزیر مسئول یک وزارتخانه است.

۱- وزارتخانه، ساختمانی است که دفتر وزیر در آن قرار گرفته است. وظیفه هیئت دولت: برگزاری جلسات متعدد در طول سال و بحث در مورد مسائل مهم داخلی و خارجی و گرفتن تصمیم مناسب

۲- مقر هیئت دولت و وزارتخانه‌ها در تهران، پایتخت کشور است و هر وزارتخانه، در استان‌ها، سازمان‌ها و اداراتی دارد.

درس ۴: وظایف دولت**آشنایی**

بودجه: به زبان ساده، یعنی پیش‌بینی دخل و خرج دولت یا همان درآمدها و هزینه‌ها. بودجه سندی است که در آن درآمدها و هزینه‌های یک کشور در یک سال معین می‌شود.

شهروندان

- منظور از شهروندان، اتباع یک کشورند.
- شهروند ایرانی کسی است که تابعیت دولت جمهوری اسلامی ایران را داشته باشد، چه شهری باشد، چه روستایی و عشایر چه در داخل کشور زندگی کند، چه در خارج از کشور.

حقوق شهروندی

۱- بهره‌مندی از خدمات دولت، ۲- آزادی بیان، ۳- اظهار نظر و انتقاد

وظایف شهروندی

۱- احترام به قوانین و مقررات کشور و رعایت آنها
۲- مشارکت و همکاری صمیمانه با دولت،
۳- پرداخت مالیات
۴- دفاع از کشور در زمان جنگ

مهم‌ترین وظایف دولت

دولت موظف است شرایط و لوازم سواد و آموزش مناسب، رفاه، امنیت، فرهنگ و اخلاق اسلامی را در جامعه فراهم کند، همچنین وظیفه دارد تجهیزات زیربنایی و خدمات عمومی مانند ساختن راه و جاده، بیمارستان، مسکن، مدرسه و... را گسترش دهد.

۱- اجرای قوانین و مصوبات مجلس از وظایف مهم دولت است.

مهم‌ترین وظایف رئیس‌جمهور

الف) هدایت وزیران و هماهنگی بین آنها

ب) امضای قراردادهایی که بین ایران و سایر کشورها بسته می‌شود.
ج) امضای استوارنامه سفیران کشورها و پذیرش استوارنامه سفیران سایر کشورها.

د) اعطای نشان‌های دولتی

روابط دولت و مجلس**تصویب لوایح**

تنظیم لایحه در امور مختلف از وظایف دولت و تصویب آن در مجلس شورای اسلامی است.

سؤال و پرسش، استيضاح

اگر نمایندگان از وزیران یا رئیس جمهور سؤال داشته باشند، آنها باید در مجلس حاضر و پاسخگو باشند و گاهی نیز ممکن است وزیری توسط مجلس استيضاح شود.

درآمدها و هزینه‌های دولت**هزینه‌ها**

دولت باید در زمینه‌های مختلف مانند آموزش، بهداشت، اوقات فراغت، حفاظت از محیط زیست، مسکن، کشاورزی، صنعت و اقدامات عمرانی مانند ساختن پل، جاده، فرودگاه و... سرمایه‌گذاری و هزینه کند.

۱- هزینه‌های دولت در یک وزارتخانه مانند آموزش و پرورش، ساختن مدرسه و اداره آن، پرداخت هزینه‌های آب، برق، حقوق و دستمزد معلمان، مدیران و حقوق کارمندان ادارات آموزش و پرورش، تهیه و تولید کتاب‌های درسی

درآمدها

درآمدهای دولت به ترتیب: ۱- صادرات نفت (بیشترین درآمد دولت)، ۲- مالیات، پولی است که از افراد و مؤسسات برای هزینه‌های دولت دریافت می‌شود. ۳- سایر درآمدها مانند درآمد حاصل از خدمات برق، آب و گاز، تلفن که به مردم ارائه می‌شود، صدور گواهینامه رانندگی، سند مالکیت، گذرنامه و غیره. ۴- همچنین درآمدهای ناشی از سرمایه‌گذاری در صنایع بزرگ

تنظیم و تصویب و نظارت

۱- تنظیم لایحه بودجه از وظایف مهم دولت‌ها است. ۲- این سند باید در مجلس شورای اسلامی تصویب شود، به علاوه، مجلس بر درآمدها و هزینه‌های دولت نظارت می‌کند.

فصل ۳: نوجوانان و قانون

درس ۵: آسیب‌های اجتماعی و پیشگیری از آنها

آشنایی

بلوغ: دوره‌ای که در آن افراد از نظر جسمانی، ذهنی و اجتماعی دچار تغییراتی می‌شوند که با مسائل مختلف عاطفی و احساسی همراه است.

دوره نوجوانی

نوجوانان گروه سنی دوازده تا هجده سال را تشکیل می‌دهند.

آسیب‌های اجتماعی

الف) به دلیل خصوصیتی که در دوران بلوغ به وجود می‌آید، افراد حساس‌ترند و ممکن است روحیهٔ هیجانی و کنجکاوی آنها باعث شود که بیشتر در معرض آسیب‌های اجتماعی قرار بگیرند.

ب) از جمله آسیب‌های اجتماعی پرخاشگری، نزاع و اعتیاد است.

ج) منظور از نزاع، همان دعوا و درگیری است.

پرخاشگری و نزاع

پرخاشگری و نزاع، نتیجهٔ کنترل (مهار) نکردن خشم است.

افرادی که راه‌های درست ابراز خشم را یاد نگرفته‌اند و نمی‌توانند به‌طور معمول خشم خود را کنترل (مهار) کنند، به افراد پرخاشگر تبدیل می‌شوند. انواع رفتارهای پرخاشگرانه: آزار و اذیت، کتک زدن، مسخره کردن، تحقیر دیگران، بی‌ادبی نمودن، ناسزا گفتن، شکستن و تخریب وسایل، نتایج پرخاشگری: کم‌تحملی، مشکلات در یادگیری و تحصیل، زمینه‌سازی برای سایر آسیب‌های اجتماعی

● کنترل (مهار) خشم

سه قاعده‌ای که در هنگام خشم و عصبانیت باید در نظر داشت:

- ۱- نباید به خودم صدمه بزنم.
- ۲- نباید به دیگران صدمه بزنم.
- ۳- نباید به وسایل و اموال خودم و دیگران صدمه بزنم.

راه‌های کنترل (مهار) خشم:

- ۱- اگر ما از دیگران عصبانی شدیم: الف) به خدا پناه ببریم و با گفتن ذکر و یاد خدا، خود را آرام کنیم. ب) نفس‌های عمیق بکشیم و از یک تا ده بشماریم. ج) علت عصبانیت خود را مؤدبانه و آرام بیان کنیم. د) اگر نمی‌توانیم خود را آرام کنیم، محیط ناراحت‌کننده را ترک کنیم. ه) از گفت‌وگو و مشورت با بزرگ‌ترها کمک بگیریم.
- ۲- اگر دیگران از ما عصبانی شده‌اند: الف) به آرامی علت عصبانیت آنها را بپرسیم. ب) حرف او را گوش کنیم و آن را قطع نکنیم. ج) اشتباه خود را توضیح دهیم و عذرخواهی کنیم. د) اگر آنقدر عصبانی است که حاضر به شنیدن حرف ما نیست و ممکن است به ما صدمه بزند، صحنه را ترک و از بزرگ‌ترها کمک بخواهیم.

مواد مخدر، تجربه‌ای خطرناک

مواد مخدر، موادی هستند که مصرف آنها تغییراتی روی دستگاه عصبی ایجاد می‌کند و باعث کم شدن هوشیاری، بی‌حسی و بی‌حالی می‌شوند. اما پس از اتمام اثر آن بر روی مغز، حال فرد بسیار بد می‌شود و باید دوباره مصرف کند، چون در او ایجاد وابستگی کرده است.

● علل گرایش به مواد مخدر

- ۱- فرار از مشکلات
- ۲- نداشتن مهارت «نه» گفتن
- ۳- کنجکاوی
- ۴- می‌خواهند خودنمایی کنند و بگویند که دیگر بچه نیستند.

هشدارهای پلیس

الف) بر طبق قانون، نگهداری و مخفی نمودن، خرید و فروش و بخش، مصرف و واردات و صادرات مواد مخدر جرم است.

ب) اگر نوجوانی در مقابل دریافت پول از قاچاقچیان، مواد مخدر را برای آنها جابه‌جا کند، حتی اگر فریب خورده و مجبور شده باشد، مجرم شناخته شده و به دلیل انجام عمل مجرمانه، به زندان منتقل می‌شود.

درس ۶: قوه قضائیه

کسانی که از نوجوانان در مقابل آسیب‌ها و تهدیدات محافظت می‌کنند:

- ۱- خود، ۲- خانواده، ۳- مدرسه، ۴- قانون
- اختلافاتی که در جامعه بین افراد به وجود می‌آید: الف) در اثر آگاه نبودن و نداشتن قانون است یا ب) افراد عمدتاً از قانون سربیزی می‌کنند.
- ج) قانون از همه مردم حمایت می‌کند و همه مردم در برابر قانون، مساوی هستند.

قوه قضائیه

● وظایف

- ۱- عدالت اجتماعی را برقرار می‌کند.
- ۲- بر اجرای قوانین نظارت می‌کند.
- ۳- با تخلفات برخورد می‌کند.
- ۴- متخلفان را به مجازات می‌رساند.

● رئیس قوه قضائیه

- ۱- بر طبق قانون اساسی رئیس قوه قضائیه از سوی رهبر جمهوری اسلامی برای مدت پنج سال انتخاب می‌شود.
 - ۲- رئیس قوه قضائیه باید فردی مجتهد، عادل، آگاه به امور قضایی و مدیر و مدبر باشد.
- مهم‌ترین وظیفهٔ قوه قضائیه، حل اختلافات مردم است.

● مراحل حل اختلافات بین مردم

- ۱- از راه مسالمت‌آمیز و گفت‌وگو بین دو طرف، اختلاف حل شود.
 - ۲- از افراد با تجربه و ریش‌سفیدان محل کمک گرفته شود.
 - ۳- با کمک شورای حل اختلاف، اختلاف حل شود.
 - ۴- به دادگاه برای حل اختلاف مراجعه شود.
- نتیجه: هیچ‌گاه افراد نباید برای گرفتن حق خود، به طور خودسرانه یا از راه زد و خورد و نزاع، عمل کنند.

● انواع دعاوی (اختلافات)

الف) کیفری: مربوط به اعمالی است که دادگاه برای فردی که مرتکب جرمی شده است، مجازات تعیین می‌کند.

ب) فحاشی، افترا، قدرت‌تمایی جرم است و زندان دارد.

عصب عنوان: اگر کسی بدون داشتن مدرک، خود را پزشک، مهندس، وکیل و... معرفی کند و بخواهد از راه فریب دیگران منافعی به‌دست آورد، «عصب عنوان» نموده و این کار جرم است و مجازات زندان دارد.